

AZ AMATŐR

SZERKESZTI
KOHLMAN
ARTUR DE

V. évfolyam. 21. sz.

1908. november 15.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 16 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VII., Baross-tér 15.
Telefon 94-49.

ni
tér 15.

**Alkalmi
vétel !!**

**Ritka :
alkalom!**

üzlethelyiségünk megváltoztatása miatt

Fényképező-készülékek és felszerelési kellékek

**mélyen leszállított áron kaphatók
készpénz vagy részletfizetés ellenében**

**Fényképezők ne marasszák el
üzlethelyiségünket felkeresni.**

Aufrecht és Goldschmied, Budapest

• • • VII., Rákóczi-út 26. szám. • • •

♦♦♦♦
Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.
♦♦♦♦

BEJELENTJÜK
AZ AMATŐR
FOTOALMANACHJA
MÁSODIK KÖTETÉT
1909. ÉVRE.

Teljesen új szöveggel és művészi képmellékletekkel.
Hasznos tanácsadó. Meglepő tartalom. Pazar kivitel.

Ára díszkötésben 3 korona.

Előfizetőknek bérmentve! Előfizetéseket már most elfogad

„Az Amatőr“ kiadóhivatala.

Az (1908. évi) első kötet 4000 példánya csaknem elfogyott.

◆◆◆◆ **Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.** ◆◆◆◆

Busch

Objektívek

és kamarák

„ROIA” tükörreflex-kamara 6½×9 cm.

Legmegbízhatóbb és legkönnyebben kezelhető tükörreflex-kamara négyzetes alakban. — A kép az expozíció legutolsó pillanatáig teljes lemez-méretében látszik a homályos üvegen.

Ez a kamara-modell tehát a zsánerek, valamint a sport-felvételek minden fajtájához kiválóan alkalmas.

Tessék „Az Amatőr”-re való hivatkozással a legújabb árjegyzékek díjtalan megküldését kérni. Szállítás az összes foto-üzletek útján.

Kivánatra a beszerzési forrásokat megjelöli a

RATHENOWER OPTISCHE INDUSTRIE ANSTALT

EMIL BUSCH A.-G., RATHENOW.

Magyar fényképezési kézikönyv az N. P. G. gyártmányokról ingyen az összes foto-üzletek vagy a magyarországi vezérképviselő **SILBERER BÉLA** útján BUDAPEST, VII., Akácfa-utca 16. szám.

N. P. G. Brómezüst-papiros

N. P. G. Lenta gázfénypapiros

N. P. G. Negatív papiros

N. P. G. „Emera” aristo-papiros

N. P. G. Celloidin-papiros

N. P. G. Önszinező-celloidin-papiros

N. P. G. Pigment-papiros

N. P. G. Bromezüstpigment-papiros

N. P. G. Ozobrom nyomás

Általános nagy árjegyzék díjtalan.

Neue Photographische Gesellschaft A.-G.

Steglitz 17—Berlin.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

HOLLÓS J.

cég készítményeit

URI FEHÉRNE MÜBEN
 férfi és női divat-, vadász-,
 sport- és utazási-cikkekben

a legkiválóbb izlés, megbiz-
 ható elsőrangú minőség és
 ∴ jutányos ár jellemzi ∴

Vidéki megrendeléseket — egész fér-
 fikelengyéket — gyorsan és pontosan
 bonyolít le.

∴ Egyedüli raktár: ∴

Budapest, V., Dorottya-u. 10.

TELEFON-SZÁM 33 — 50.

A cégnek fióküzlete nincs.

∴ ALAPÍTÁSI ÉV 1867. ∴

B. E.

Szabadalom!!

Szabadalom!!

Nyoma sincs a füstnek.

Füsteltávolítás nélkül több felvétel

.....
Súly 600 gr.

egymás után

.....
Súly 600 gr.

Füstmentes „REMBRANDT“-zseb-villanó-készülék.

Tessék — e hirdetésre hivatkozva — képes ismertetést kérni! Ingyen.

Fabrik fotogr. Papiere, Trockenplatten und patent. Spezialapparate:

Ferdinand Hrdliczka Wien, XVI/2.

Lerchenfeldergürtel 9-11.

Herbststrasse 1.

ELISMERTEN A LEGJOBB
DIAPOZITIV-LEMEZEK

GUILLEMINOT

ezüst-lactat-lemezek vetítésre.

LEGTISZTÁBB RÉTEG!

KÖNNYŰ KEZELÉS!

R. GUILLEMINOT, BOESPFLUG & CO.

Gyárosok **PARIS**, 22 rue de Chateaudun.

Minták kívánatra és e lapra való hivatkozással ingyen és bérmentve.

Vass Jenő
elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest
VII., Erzsébet-körut 22.

Vidéki megbízásokat pontosan
és lelkiismeretesen eszközöl.

Wanaus József

FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
Uj nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

TRAPP & MÜNCH
MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. A legkiválóbb szakférfiak ismételten elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják. Egyszerű eszközökkel művészielen előkelő hatás.

Rives-papír, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papíros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

Tömény arany- és platinfüldök, szinező- (szines) füldök. Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. Kapható a fotózletekben vagy közvetlenül.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).

Védjegy.

AZ AMATŐR

3000 koronás

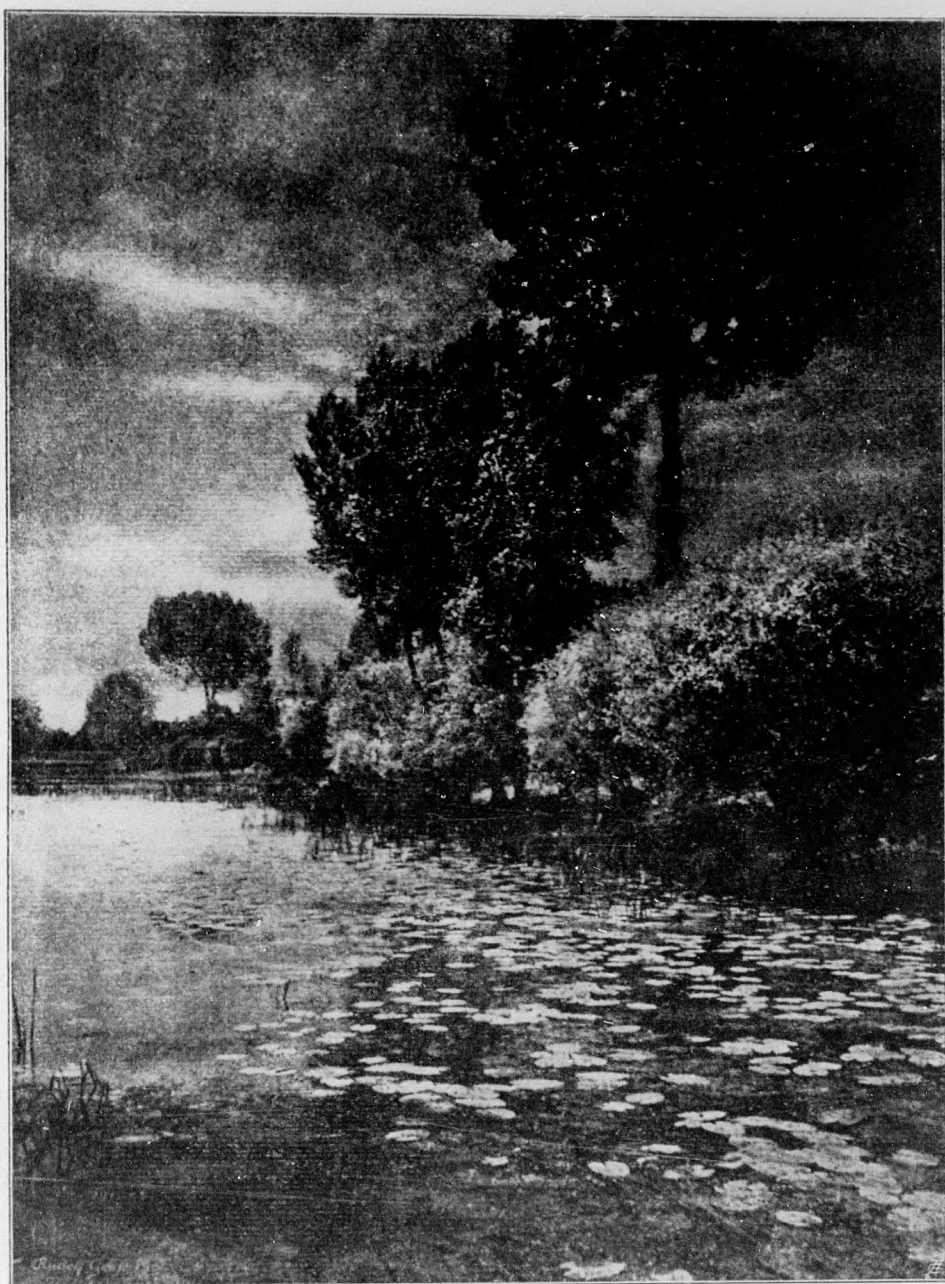
nagy díjpályázata

Bejelentési és beküldési határideje

1908. dec. 31.-én jár le.

A pályázat titkos (jelíges). ☒ A kiállítás nyilvános. ☒ Felvételi zsüri nincs. ☒ Minden beküldött kép ki lesz állítva. ☒ A 3000 korona értékű díjakon és okleveleken kívül minden kiállító művészies kiállítású emléklapot kap. A képek legkésőbb december 31-ig jelentendők ☒ és küldendők be. ☒

Résztvehet „Az Amatőr” minden előfizetője.

Vizi rózsák
Rudolf Gross, Wien

A kompnál
Kovács Ferenc, Budapest

Vízhordó

Kovács Ferenc, Budapest

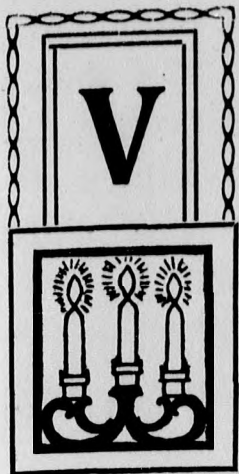

Anya és leánya
Rudolf Dührkoop, Hamburg

Szántás
F. Holub főhadnagy, Lemberg

II. Arcképek.

alahányszor, nem a szoba, nem annak berendezése és világítása, illetve e két tényező eredményezte hangulat képünknek főtárgya, hanem az e környezetben élő személy, illetve személyek, mindannyiszor oly feladattal állunk szemben, melynek helyes megoldása intelligencia, jóízlés és nagy gyakorlaton kívül, bizonyos kompozicionális képességet is feltételez.

Az összes közlemények utánnyomása csakis a forrás megnevezésével engedhető meg. :

De talán épen ezért a legérdekesebb és legvonzóbb tanulmány amatőr- és szakfényképészek részére egyaránt. És mégis mit láttunk mindezekig? Az amatőrök igen kevésbé mivelik — legalább nálunk — e műfajt, mely az arcképet az othonnal vonatkozásba, illetve kapcsolatba hozza. És míg hivatásos fényképészeink alig-alig tudnak szabadulni évtizedek hagyományaképen fenntartott üvegház-műtermüktől és annak minden természetellenességétől, mert állításuk szerint ennek elhagyását a nagyközönséggel sehogyszem tudnák elfogadtatni, addig amatőrreink legnagyobb része is bizonybizony boldog, ha felvételét a kevésbé napvilágos szoba helyett valamelyik műteremben készítheti el. És minthogy ilyennel jómaga nem bír, vagy a szakfényképészekét veszi igénybe, vagy valamely foto-egyesületét. Ez az oka azután annak, hogy a miliővel együtt — igen gyakran a sablonos modorosságot is átveszik, amikor az ily amatőrök, — kiknek száma még ma is sajnálatosan túlnyomó — főcéljukat, művészeti ideáljukat azoknak a „tisztá és éles“, jó, kemény és természetellenes kirakat-képekben látják, melyek ellen évek óta oly sokszor szállottunk sikra, de amelyek ma már bármely jó és művészibb ízlésű laikusnak sem tetszhetnek. Annál inkább vesszük tehát rossz néven fotoegyesületeinktől, hogy a közönséges fényképész-műtermeket annak számos nevetségesen természetellenes rekvizitumával és naivitásával egyszerűen átvették, a „plein air“ tetővilágítást fenntartották, mert ezzel a haladásnak egyenesen útját állották és még artisztikusabb érzésű portrétistáinkat is elronthatják. És ezt ugyanakkor, mikor a külföld művészérzésű szakfényképészei egymásután költözködnék ki üvegházaikból, hagyják el vele együtt mindazt ami konvenció, sallang és természetellenes. Mikor e szakfényképészek *Dührkoop*, *Perscheid*, *Erfurth* és mások példáján felbuzdulva, lakás-műtermekbe költöznek, vagy régi műtermük üvegtetejét átlátszatlan posztóval huzzák be, sőt sokszor be is falazzák, hogy azután kidobálják a sok kasirozott lim-lomot és helyébe igazi butoru, kényelmes és lakályos *szobát*, vagy szobákat varázsolván, ezekben olcsóbbért tegyék lehetővé az ily naturál-artisztikus portréknak a

nagyközönség részéről való megszerezhetését, mintha még ennél is továbbmenve megfelelő díjazás mellett a megrendelőt *saját otthonában*, tehát az önmaga és mások által is megszokott környezetben keresnék fel és arcképeznék. Hogy az ily módon — természetesen művészi izléssel és jó kivitelben — készült arcfényképek a legértékesebbek, azt „a mi olvasóink“-nak előző e tárgyú cikkeink után magyarázni teljesen feleslegesnek tartjuk.

Ellenben utalunk arra, hogy míg e szolfényképészek „az új iránynak“ egyenesen áldozatul dobták összes tradícióikat, műterem-üvegházukat, pózt és retust egyaránt, — addig az amatortól semmiféle áldozatot nem kíván az új irány, hanem egyesegyedül azt, hogy ne térjen le a természetességnek arról az útjáról, mely hozzá amugyis sokkal közelebb áll mint a hivatásos fotoművészhez. Ne is gondoljon tehát portréfelvételeinél műteremre, hanem használja fel izléssel azt a miliót, a melyet neki a lakás oly közvetlenül nyújt.

Az ily arckép-szobafelvételeknél nagyjában ugyanazok az általános szabályok mérvadók, mint azoknál, melyek főképen az entériört kívánják megörökíteni. De viszont esakúgy nem lehet az expozícióra, elhelyezésre, pózra, fényrekeszre, élességre, stb.-re nézve abszolút és minden egyes esetre matematikai pontossággal illő konkrét szabályt felállítani, mint a hogyan ez más műfajoknál sem lehetséges. Néhány hasznos tanácsnak és útmutató szabálynak leszögezését azonban nem tartjuk feleslegesnek. Így mindenekelőtt, hogy mennél kevésbbé fényerős objektívvel dolgozunk, annál inkább kell a teljes fényerőt kihasználni, vagyis teljes nyílással exponálni. Ennek kettős előnye van. Az első, hogy a szobavilágítás dacára sem kell oly soká exponálnunk, mintha szűkítjük a fényrekeszt. Viszont ennek az a kettős nagy előnye, hogy egyrészt a modell nem mozdul meg oly könnyen, másrészt az élességet csupán a tér egy kis részre szorítván, a jellegzeteset, lényegeset abban a síkban elhelyezve, annak kiemelésével egyidejűleg az elő- és háttér — csupán kiegészítő — kevésbbé lényeges és teljesen lényegtelen elemeit, — butorokat falakat, képeket stb. — a maguk értékére csökkenthetjük, vagyis elnyomhatjuk. S ez a szobában készült művészi arcképnek oly fontos alapkelléke, melynek elhanyagolása igen könnyen a hatás és érték teljes lefokozását, sőt lerontását vonja maga után.

Igen fontos továbbá az is, hogy az ablakok, — honnan a modellra eső fényt nyerjük, — selyempapirossal, vagy ritka gyolcs függönnyel legyenek befödve, mert ez a fénynek széjjelszórására s, ezzel a világításnak egyenletesebbé, lágyabbá tételére okvetetlenül szükséges. Ennek elmulasztása azzal a következménnyel jár, hogy míg az ablak felé eső fél arcot és testet igen erősen világítjuk meg, addig ugyane rövid idő alatt a fal felé eső arc- és testfél csaknem kiexponátlan marad.

(Folytatjuk.)

III.

zt az elméleti eljárást megvalósítva valóban sikerült két, különböző üvegfajtából csiszolt lencse összeragasztásával, tetszés szerint homorú, vagy domború jellegű, teljesen korrigált lencsét állítani elő. Az ilyen lencserendszereket Amici ajánlatára aplanatikusoknak nevezzük, a görög $\pi\lambda\alpha\nu\acute{\alpha}\omega$ = az egyenes úttól eltérít igéből származó $\acute{\alpha}\pi\lambda\alpha\nu\acute{\alpha}\varsigma$ = nem csaló szótól. Sok esetben (pl. mikroszkóphoz való tárgylencsék esetében, a melyek fedőlemezzel lefedött készítmények vizsgálására valók) nem szabad a gömbi eltérést teljesen megszüntetni, vagy pedig ellentett irányúra kell változtatni. Az ilyen lencsét az első esetben kevésbé korrigáltaknak, az utóbbi esetben pedig túlságosan korrigáltaknak nevezzük (7. rajz).

Abbe kimutatta,* hogy a lencsék aplanatizmusához a gömbi eltérés teljes korrekcióján kívül még az is szükséges, hogy a nyílásszög határain belől a lencse vonalas nagyítása minden irányú sugarakra nézve egyenlő legyen. Ennek a föltételnek tárgyalása azonban a magasabb matematika terére vinne bennünket s nagyon is eltérítene a tárgytól.

Arra a körülményre azonban föl akarom hívni olvasóim figyelmét, hogy még a legpontosabban kiszámított és a legszabatosabban elkészített lencse sem ad a tárggyal teljesen egyező képet. *A különböző üvegekből csiszolt lencséből alkotott lencserendszerek a lencsehibákat csak annyira kicsinyíthetik, hogy a hibákat a mi szemünk kedvező körülmények között nem veszi észre.*

Az emberi szem anatómiai és fiziológiai okokból oly köröket, melyeknek átmérője 0.1 mm-t nem halad túl, csak mint pontokat tud meglátni. Hogy tehát a lencsét *mi* hibátlannak lássuk, elég, ha a szórás köröket sikerül a minimális határérték alá le-szorítanunk. Az egyes lencsék elkészítésekor figyelembe kell vennünk azt a körülményt is, hogy a korrigált lencse csakis bizonyos meghatározott kép- és tárgy távolságnál hibátlan, ezek megváltoztatásával arányosan nőnek ismét a lencsehibák.

A gömbi eltérés a lencse geometriai alakjának a hibája, az alább tárgyalandó színi eltérés pedig a lencse anyagának a fogyatkozása. Ugyanis a lencse anyagának törésmutatója a különböző színű sugarakra nézve nem ugyanaz, hanem legkisebb a vörös színű, legnagyobb az ibolyaszínű sugarakra nézve. Ebből következik, hogy a domború lencsén áthaladó fehér fénysugarak alkotó színeikre bomlanak, a vörös sugarak egyesülnek a lencsétől legtávolabb, az ibolyaszínűek a lencséhez legközelebb, a színek többi színei pedig sorrendben a kettő között. Tehát a lencse gyújtótávolsága a színek minden egyes színére más és más.

A különböző üvegfajtákból készített lencsék színszórása természetesen annál nagyobb lesz, mennél távolabb esik a vörös és ibolyaszínű sugarak gyújtópontja egymástól, azaz mennél nagyobb az illető üvegfajta színszórása (dispersiója). Minthogy a törésmutató növekedése nem tart lépést a színszórás növekedésével, lehetséges a színi eltérést különböző színszórású és törésmutatójú anyagból készült lencséknek egy rendszerbe illesztésével eltüntetni. Egy közönségesebb fajta crown-üvegre vonatkoztatva

* Beiträge zur Theorie des Mikroskops und der mikr. Wahrnehmung; Archiv für mikr. Anatomie, 1873, 9. köt., 413. old. — Über die Bedingungen des Aplanatismus d. Linsensysteme; Sitzungsber. d. Jenaisch. Ges. f. Med. und Naturwiss., 1879, 128. old.

Az üveglencsék csiszolása.

(Sorozat).

Írta: Dr. Tafner Vidor, Besztercebánya.

$n_B = 1.5246$, $n_D = 1.5283$, $n_H = 1.5450$, a színszórás tehát $n_H - n_B = 0.0204$, flint-üvegre vonatkoztatva $n_B = 1.6270$, $n_D = 1.6343$, $n_H = 1.6704$, a színszórás tehát $n_H - n_B = 0.0434$. A flint-üveg színszórása tehát többször, mint mégegyszer akkora, mint a crown-üvegé, míg a törésmutatója a crown-üvegénél csak mintegy $\frac{1}{10}$ -dal nagyobb.

Ha e kétfajta üvegből két egyenlő gyújtótávolságú lencsét csiszolunk, a crown-üveglencse színszórása csak mintegy fele akkora lesz, mint a flint-üveglencséé. Viszont, ha két egyenlő színszórású lencsét akarunk csiszolni, akkor a crown-üveglencse gyújtótávolságát kétszer akkora kell vennünk, mint a flint-üveglencséét.

A színi eltérés eltüntetésének alapelve tehát ugyanaz, mint a gömbalak okozta eltérése. Két egyenlő színszórású, de különböző gyújtótávolságú lencsét, egy homorút és egy domborút kell egyesítenünk egy rendszerré, hogy a színi eltérést megszüntessük (8. rajz). A lencse homorú vagy domború jellemét ez esetben is az erősebben fénytörő lencse határozza meg. Azokat a lencsét, melyeknek színi eltérése ily módon megszűnt, „achromatikus“-oknak nevezzük ($\chi\rho\omega\mu\alpha =$ szín).

Ezeknek a közönségesen achromatikusoknak nevezett lencséknek a színszórása azonban nincsen teljesen eltüntetve. Ugyanis az egyes üvegfajták fénytörése nem nő arányosan a fénysugarak hullámhosszának csökkenésével s így az az achromatikus lencse, a melynek gyújtótávolsága a színek vörös (leghosszabb hullámú) és ibolyaszínű (legrövidebb hullámú) sugaraira nézve azonos, a közepes hullámhosszú sugarakat (sárga, zöld, kék) e közös gyújtóponton kívül egyesíti. Az achromatikus lencséknek ezt a hibáját másodlagos színszórásnak szokás nevezni. Ennek a megszüntetése nagyon nehéz s csak a legutóbbi időkben sikerült a lencsék másodlagos színszórását annyira csökkenteni, hogy nem zavar.

A másodlagos színszóráson kívül a gömbi eltérés okozta színi eltérés is nagyon módosítja az egyes lencserendszerek jóságát. A színszórás megszüntetése a gömbalaktól függő eltérés következtében csak a lencse bizonyos övére terjed s a lencseszéleken újra jelentkeznek, de úgy, hogy a vörösszínű sugarak gyújtópontja közelebb esik a lencséhez, mint az ibolyaszínű sugaraké; azaz a széleken a lencse színszórása túlságosan meg van javítva. Kis nyílásszögű lencséken ez a hiba nem rontja meg feltűnően a képet, de a nagy nyílásszögű, kis görbületi sugarú lencsét sok esetben hasznavehetetlenné teszi. Ezt a hibát úgy szokás csökkenteni, hogy az összeragasztandó lencsék üvegeinek törésmutatóját és színszórását úgy választják meg, hogy a színszórás a lencse széléhez közelfekvő övön teljesen megszűnjék. Így a lencse középső övén a színszórás csak kevésbé, a széleken pedig túlságosan meg van javítva. A gömbi eltérés okozta színszórásnak ezen a módon való csökkentése a gyakorlatban elég jól bevált s egészen a legújabb időkig ily módon készítették a mikroszkóp tárgylencsét.

Hogy a lencse teljesen híven adja vissza a tárgy színeit, szükséges, hogy a lencse nagyítása a színek összes színeire nézve egyenlő legyen, azaz a lencsének a nagyítás okozta színszórását is meg kell szüntetnie.

E lencsehibákat eltüntetni a mai napig sem tudjuk, de az utóbbi évtizedekben a jeni üveghutában készült üvegfajták segítségével, *Abbé* számításai alapján, sikerült őket annyira csökkenteni, hogy a kép keletkezését kedvezőtlenül nem befolyásolják. A jeni üvegből készült lencsét sikerült három színre nézve egy gyújtótávolságúvá tenni, s így a másodlagos színszórását majdnem teljesen megszüntetni. A gömbi eltérés okozta színszórás megszüntetése annyiban sikerült, hogy a lencseszéleken áthaladó sugarak közül két színnek egy gyújtópontban (a közös gyújtópontban) való egyesítése lehetővé vált. Ezeket a lencsét, a melyek a közönséges lencsékhez képest az achromáziának magasabb

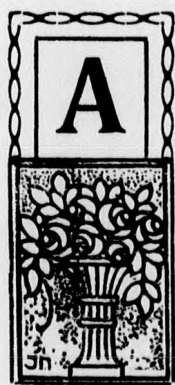
fokán állanak, *Abbé* ajánlatára *apochromatikusoknak* nevezzük. A színszórás teljes megszüntetése fölösleges is, elég ha a színszórás a *mi* szemünkre érvényes határérték alá sikerül csökkenteni; az apochromatikus lencsék pedig a tökéletességnek ezt a fokát nagyon is megközelítik.

A lencserendszerek achromatikus mivolta, éppen úgy mint az aplanatikus javítás, csak bizonyos kép- és tárgy távolságra vonatkozik; különösen az apochromatikus lencsék érzékenyek e tekintetben. A mondottakból következik, hogy az egyes lencserendszereket csak arra lehet használni, a mire valók; a fotografiai lencse rossz képet ad, ha nagyítunk vele, az aplanatikus lupe, mint fotografiai lencse hasznavehetetlen, az apochromatikus mikroszkóp-tárgylencse pedig a foglalatára vésett tubushosszúság és fedőlemezvastagság pontos megtartása esetén ad csak igazán jó képet.

Azok a lencserendszerek, a melyek a szó köznapi értelmében mentesek a lencsehibáktól, mint az eddigiekből következik, legalább is két lencséből vannak összetéve. Egy mikroszkóp-tárgylencse négy-öt, néha tíz lencséből a fotografiai tárgylencsék négy hat, nyolc lencséből vannak összeillesztve (9. rajz). Az alkotó lencsék egy-egy csoportja össze van ragasztva s több ilyen lencsecsoport egy közös fémhüvelybe foglalva alkotja a volta-képpeni lencserendszert.

A lencsék összeragasztását megelőzi a központosítás, az ú. n. *centrálás* (10. kép). A centrálás az a művelet, a melynek eredményeképpen a lencse optikai középpontja összeesik a geometriai középpontjával. E célból a lencsét könnyen nyúlóssá váló ragasztóanyaggal (a fő alkotórésze fekete szurok) az esztergapadnak vízszintes tengelyére erősítik. Az esztergapad tengelyét melegítve, a ragasztóanyag nyúlóssá válik s így a lencsét könnyen lehet a tengelyen ide-oda tologatni. A munkás az esztergapad tengelyével együtt gyorsan forgó lencsében az előtte álló ablak tükörképét nézi. A míg a lencse optikai tengelye nem esik egybe az esztergapad tengelyével, a tükörkép ugrál. A munkás puszpángfa-botocskával addig tologatja a lencsét a nyúlós ragasztóanyagban, míg az ablak tükörképe forgás közben helyzetét nem változtatja, ekkor a lencse optikai tengelye egybeesik az esztergapad forgási tengelyével. A ragasztóanyag megszilárdulása után a lencse széléit pontosan köralakúra csiszolja, egyszerűen úgy, hogy a gyorsan forgó lencse széléhez smirgellel behintett nedves rézlemezt tart. Ily módon a lencse széle köralakú lesz s e kör középpontja is egybeesik az esztergapad forgási tengelyével, valamint az optikai tengelylyel is. Az esztergapadról levett lencsüket a rájuk tapadó ragasztóanyagtól benzinnel tisztítják meg.

(Folytatjuk.)

II.

A multkor már megemlítettük, hogy kétféle eljárás van, mely szerint diapozitivet készíthetünk. Az első esetben a két felületnek pontosan egymásra kell feküdnie, azért a negatív széléin felgyűrődött zselatint tollkással el kell távolítanunk. Hogy a diapozitiv-lemez sávozódását elkerüljük — ami az üvegszélekről visszavert fény következménye — a negatívot fekete papircsikkal ragasztjuk körül. Az így előkészített negatívot üvegoldalával kifelé beletesszük a másoló-keretbe és sötétkamrában, a réteges oldalával lefelé reátesszük a diapozitiv-lemezt. A másoló-keretet a rugókkal lezárva, exponálhatunk. Megtörténik, hogy — ha a rugó nagyon erős vagy a lemezek igen vékonyak vagy üvegjük hibás, —

A diapozitiv készítésének módjai.

Irta: Sz. Kiss Lajos, Bpest.

A diapozitiv készítésének módjai.

hogy az egyik vagy mindkét lemez elpattan. Ezt elkerülendő előzőleg használt, rossz lemezekkel próbáljuk ki a rugó feszítő-képességét s szükség esetén csökkentjük a rugó erejét, vagy pedig a negatív és másolókeretközé kaucsuk darabokat helyezünk.

A lemezek egymásraillesztésénél ügyeljünk arra, hogy az egyik lemez a másikhoz képest el ne tolódjék, mert az utólagos kiigazítás és gyémánttal való helyes körül-vágás sok vesződséggel jár.

Másképen alakulnak a viszonyok, midőn — nagyított vagy kicsinyített — dia-pozitívot áteső fényben u. n. nappali vetítőkészülékben akarunk készíteni. Ez több vesződséggel jár ugyan, de vannak előnyei és pedig: a kép sokkal lágyabb, az árnyék-részek sokkal részletűsabbak, ami a hosszabb expozíció eredménye, azonkívül a negatív-lemez üvegén levő karcolások, léghólyagok, — amelyek a fény egyenetlen szét-szórása következtében a kontakt eljárásnál igen kellemetlen és zavaró hibákat adnak, — ez eljárásnál egészen elmaradnak. Igaz ugyan, hogy előállításuk külön készüléket igényel s ez több költséggel jár, de viszont *egy kis ügyességgel és csekély költséggel bárki készíthet ilyen kamarát*, amely más célokra is felhasználható, így például nagyított negatívok előállítására, reprodukcióra és közvetlen brómezüstpapírra való nagyításhoz is.

A nagyítás és kicsinyítés a következő optikai törvényeken alapul. Az objektív gyújtótávolságának kétszeresében álló tárgy a homályos üvegen ugyanolyan nagyság-ban jelentkezik. Ha a tárgyat az objektívtől távolítjuk a kép kisebb, ha közelítjük nagyobb lesz. Jelen esetben a felveendő tárgy a negatív-lemez vagy film.

Ilyen nagyító-kicsinyítő készüléket a következőképen készíthetünk. A készülék két kihuzatból áll, az egyiknek végén a negatív befogadására való kivágás van, a másiknak végén a homályos üveg, illetve a lemez lesz elhelyezve. Középen a két kihuzatot az objektívtartó deszka az objektívvel köti össze.

Mielőtt a készülék összeállításához fognánk, el kell határoznunk milyen nagyítási illetve kicsinyítési maximumot akarunk majd elérni. Az objektív gyújtótávolságát is kell tudnunk, mert ez adatoktól függnék a készülék méretei.

A számítások egyszerűsítése végett közöljük *Steinheil* erre vonatkozó kitünő táblázatát, amelyből az említett adatok ismeretével a negatívra és homályos üvegre az objektívtől való távolsága kiszámítható:

A kicsinyítés aránya	Obj.éslemez közti távols.	Obj. és neg. közti táv.	A kicsinyítés aránya	Obj.éslemez távolsága	Obj. és neg. távolsága	A kicsinyítés aránya	Obj.éslemez távolsága	Obj. és neg. távolsága
1 szeres	2:00	2:00	2:3	1:43	3:30	4:5	1:22	5:50
1:1	1:91	2:10	2:4	1:42	3:40	5:0	1:20	6:00
1:2	1:83	2:20	2:5	1:40	3:50	5:5	1:18	6:50
1:3	1:77	2:30	2:6	1:38	3:60	6:0	1:17	7:00
1:4	1:72	2:40	2:7	1:37	3:70	6:5	1:15	7:50
1:5	1:67	2:50	2:8	1:36	3:80	7:0	1:14	8:00
1:6	1:62	2:60	2:9	1:34	3:90	7:5	1:13	8:50
1:7	1:59	2:70	3:0	1:33	4:00	8:0	1:12	9:00
1:8	1:50	2:80	3:2	1:31	4:20	8:5	1:12	9:50
1:9	1:53	2:90	3:4	1:29	4:40	9:0	1:11	10:00
2:0	1:56	3:00	3:6	1:28	4:60	9:5	1:10	10:50
2:1	1:48	3:10	3:8	1:26	4:80	10:0	1:10	11:00
2:2	1:45	3:20	4:0	1:25	5:00	15:0	1:07	16:00
A nagyítás aránya	Obj. és neg. távolsága	Obj.éslemez távolsága	A nagyítás aránya	Obj. és neg. távolsága	Obj.éslemez távolsága	A nagyítás aránya	Obj. és neg. távolsága	Obj.éslemez távolsága

A táblázatot a következőképen használjuk: Az első számoszlopból kikeressük a nagyítás vagy kicsinyítés mértékszámát, ugyanazon sorban a két másik oszlopban foglalt

számnak az objektív gyújtótávolságával való szorzata adja a keresett két távolság mértékét és pedig cm. vagy mm.-ekben aszerint, amint a gyújtótávolságot megadtuk. Most ha kicsinyítésről van szó a számoszlopok felé irt felírás, ha nagyításról van szó, akkor a számoszlopok alá irt magyarázat irányadó.

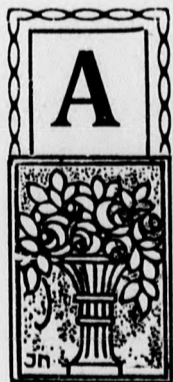
Ha például egy 12—16 cm.-es negativról akarunk 4-szeres kicsinyítést és maximum 2-szeres nagyítást elérni, (azaz a kicsinyített kép 3—4 cm. és a nagyított kép 24—32 cm. lenne) — tegyük fel továbbá, hogy az objektív gyújtótávolsága 12 cm. — akkor a kicsinyítésnél a negatívnak objektívtől való távolsága 60 cm. (12×5·00) a homályos üvegnek objektívtől való távolsága pedig 15 cm. (12×1·25). A nagyításnál a negatívnak objektívtől mért távolsága 18·7 cm. (12×1·56) s a lemeznek objektívtől való távolsága 36 cm. (12×3·00). Ez esetben tehát a készülék maximális hossza 75 cm.

Közbeeső esetekben azután e határok között változnak a méretek, például:

3-szoros kicsinyítésnél a negatív és objektív közti távolság	48 cm.	a lemez és objektív közt	16 cm.
2-szeres	36	18	
1·5-szörös nagyításnál	20	30	

Ezeket tudva megszerkesztjük a kamarát. Veszünk egy kb. 28 cm. széles és 80 cm. hosszú deszkát alapnak s erre a szélétől pár cm.-nyire mind a két oldalra a deszka hosszának megfelelő kivájt lécet erősítünk. E kivájásban az objektívtartó deszka, a negatív és a lemeztartó deszka elcsusztható lesz. E tartó deszkáknak az alapra merőlegesen kell állni, azért lehetőleg széles talpat adjunk neki, nehogy a kamara kihuzatok húzó ereje elferdítse azokat. Az objektívtartó deszkának közepére az objektív befogadására nyílást vágunk s az objektívet úgy erősítjük fel, hogy mellette fény ne hatolhasson be. A negatív tartó deszkának szintén közepére vágunk nyílást, a mely a negatív befogadására szolgál, ügyelve, hogy mellette fény ne hatolhasson be. Nagy gonddal készítendő a homályos üveg és kazetta befogadására szolgáló deszkalap, amelynek nagysága olyan legyen, hogy a maximális nagyításnak megfelelő kazetta elhelyezhető legyen; a mi esetünkben tehát kb. 26 cm. széles és 36 cm. magas. A kazetta a kicsinyített képek felfogására szolgáló lemezek részére megfelelő betétekkel legyen ellátva. A homályos beállító üveg külön keretben legyen s arra ügyeljünk, hogy a felvételi lemez pontosan a beállító üveg helyébe essék. A deszkák így elkészítve úgy helyeztetnek el, hogy az objektívtartó deszka közepén s ettől jobbra-balra a két másik foglal helyet. Ezeket a kamra kihuzatokkal kötjük össze oly módon, hogy idegen fény se hatolhasson be.

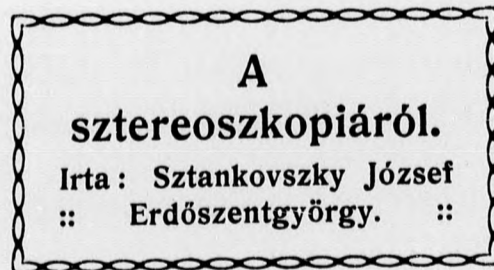
(Folytatjuk.)

III.

A mi az előhívási letti, legmegbízhatóbb az egyenként való, azaz közönséges előhívási eljárás. *Nem ajánlatos az állóelődítés* főleg a nagyobb méretek fejlesztésére, mert könnyen megeshetik, hogy az egyik, a hívóban alól álló rész, az edény fenekén fölgyülemlő brómtól kifejlődésében kissé visszamarad, ennek elkerülése végett a hívót gyakran fel kell keverni — legajánlatosabb tehát a közönséges előhívási módszer!

Mivel a sztereo-negatív minden tekintetben fordítottja a természetes állásnak, ennél fogva helyes állású képek nyérése végett azt úgy vízszintes, mint merőleges tengelyében

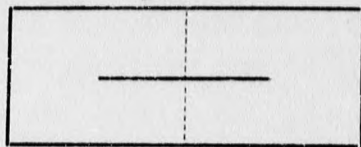

A sztereoszko-
piáról. ::

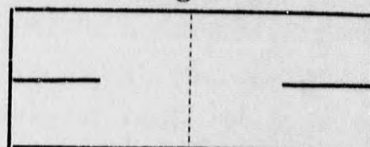
átfordítva kell másolnunk. A merőleges tengelyben való átfordítás már a másoló-rámába helyezéskor megtörténik, a vízszintesben fordítást pedig vagy már a negatívon — ennek széjjel vágása utáni fölcseréléssel, — vagy ami legkönnyebb, a pozitívon végezzük. Ez úgy vihető ki, hogy a kész másolatot hátsó oldalán vízszintesen a középén áthaladó és az egy-egy képfél közepénél nem kijebb terjedő egyenes vonallal megjegyezzük s most szabályszerűen szétvágva, úgy ragaszszuk föl, hogy a jelző vonalak nem össze, de végeikkel kifelé, ellentett irányba nézzenek:

A kép szépsége érdekében fontos a másoló-papír helyes megválasztása. Ne legyen érdes felületű, mert a nagyításkor feltűnően látszik a papír szövete, ami nagyon lerontja úgy a szépséget, mint az összhangot. Ne legyen nagyon fényes sem a papír, mert ez szintén a szépség rovására megy a fény visszaverődése folytán. Nagyon megfelelő a nem szatinált celloidin kép vagy némely brómezüst papír.

Jelzés:

Felragasztás:

A képek fölragasztására soha más, mint sötétszürke, vagy fekete karton nem használható, mivel más szín, főleg a fehér amellettt hogy hatását bántóan lerontja és zavarja, a szemre is fárasztóan hat.

Tülkemény negatívról másolt képek sztereoszkopikus célra nem alkalmasak, mert a szoborszerűség benyomását keltik.

Amilyen fontos, a sztereo-képek fölvételéhez a pontos-gép, éppen olyan követelmény a nézők, a sztereoszkopok optikailag és mechanikailag tökéletes, illetőleg a fölvételhez használt géppel optikailag megegyező, összhangba hozott volta.

Mi is az a sztereoszkop? Pontosan definiálva a sztereoszkop olyan készülék, mely arra szolgál, hogy általa valamely tárgyról két szemünknek a tárgyhoz viszonyítva kétféle helyzetnek megfelelően készült kétféle kép úgy állíttassék szemünk elé, hogy mindegyik szemünkkel az annak megfelelő képet megerőltetés nélkül külön-külön szemlélhessük, s így a képet mintegy megtestesítve láthassuk.

A szemek megerőltetése nélkül pedig csak akkor szemlélhethetjük a képet, ha az a néző-készülék a fölvevővel összhangban van, vagyis a szemtávolságnak megfelelően helyezett lencsékkel van felszerelve.

Tehát nem mindegy, hogy milyen nézőt használunk. Elítélendő pl. egy olcsó, s a fölvételi gépünkkel egyáltalán meg nem egyező az u. n. amerikai néző-készülék használata. Leghelyesebb a sztereoszkopot ugyanattól a cégtől rendelni, és még célszerűbb a géppel egyidejűleg. Jónévű optikai cégek sztereo-készülékeikhez mindig készletben tartanak megfelelő nézőket is.

Említésre méltó precíz sztereoszkopokat készít Zeiss Jénában és C. P. Goerz Berlin-Friedenauban; az előbbi azonban kizárólag a saját sztereo-gépeihez való: „Verant Stereoskop“ elnevezés alatt, míg Goerz közismert „Precizions-Stereoskop“-jával valóságos feltűnést keltett a hozzávaló lencsék optikailag pontos szerkesztése által, továbbá mint univerzális stereoskoppal, mely bármely a fölvételhez használt gyújtótávolsághoz állítható szerkezettel bír.

Goerz „Precizions-Stereoskop“-jához többféle gyújtótávolságu lencsét hoz alacsony áron forgalomba, acélból, hogy bármilyen géppel fölvett sztereo-kép, a felvételhez használt objektív gyújtóvolságának kiegészítő gyújtóvolságú sztereo-lencse behelyezése által tökéletes értékben szemlélhető legyen. Ezek amellettt, hogy achromatikusak, még asztigmátikus korrekcióval is bírnak, tehát önszerkesztette sztereo-gépekbe objektívu is használhatók!!

(Vége.)

BUDAPEST, 1908. NOVEMBER 15.

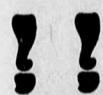
Expeziciós táblázat november—december hónapra.

Ez expeziciós táblázat közepes érzékenységi kb. 22° Warnerke lemezek esetére érvényes és derült időbeni déli órákra vonatkozik. Más körülmények közt a következő tényezőkkel kell a táblázat értékeit megszorozni: 2-vel szorozzuk a megfelelő értéket, ha derült az ég, 4-el ha erős felhők takarják, vagy ha árnyékban dolgozunk; 2-vel, ha délelőtt 10 óra előtt, vagy délutáni 3 óra után fényképezünk.

Ha azonban érzékenyebb (25°-28° Warnerke) lemezt használunk, akkor az adott exponálási idő helyett annak csak $\frac{1}{10}$ -ed részét vesszük.

Relativ nagyítás	F 3·16	F 4·5	F 5	F 5·5	F 6·3	F 7·7	F 9	F 11	F 12·5	F 15·5	F 18	F 22	F 25	F 31	F 36	F 44
Megvilágítási szám	1	2	2·5	3	4	6	8	12	16	24	32	48	64	96	128	192
Tárgy	Megvilágítási időtartam másodpercekben															
Felhő és tenger	$1\frac{1}{480}$	$1\frac{1}{240}$	$1\frac{1}{300}$	$1\frac{1}{160}$	$1\frac{1}{120}$	$1\frac{1}{80}$	$1\frac{1}{60}$	$1\frac{1}{40}$	$1\frac{1}{30}$	$1\frac{1}{20}$	$1\frac{1}{15}$	$1\frac{1}{10}$	$1\frac{1}{8}$	$1\frac{1}{5}$	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{2}$
Nyílt táj	$1\frac{1}{240}$	$1\frac{1}{120}$	$1\frac{1}{150}$	$1\frac{1}{80}$	$1\frac{1}{60}$	$1\frac{1}{40}$	$1\frac{1}{30}$	$1\frac{1}{20}$	$1\frac{1}{15}$	$1\frac{1}{10}$	$1\frac{1}{7}$	$1\frac{1}{5}$	$1\frac{1}{4}$	$2\frac{1}{5}$	2	1
Utcai jelenetek	$1\frac{1}{100}$	$1\frac{1}{48}$	$1\frac{1}{35}$	$1\frac{1}{30}$	$1\frac{1}{24}$	$1\frac{1}{15}$	$1\frac{1}{12}$	$1\frac{1}{8}$	$1\frac{1}{6}$	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{3}$	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{3}$	1	$1\frac{1}{3}$	2
Erdei részletek	$1\frac{1}{12}$	$1\frac{1}{6}$	$1\frac{1}{5}$	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{3}$	$1\frac{1}{8}$	$1\frac{1}{6}$	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{3}$	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{3}$	1	$1\frac{1}{3}$	2	$2\frac{2}{3}$	4
Genre és sportképek	$1\frac{1}{100}$	$1\frac{1}{48}$	$1\frac{1}{35}$	$1\frac{1}{30}$	$1\frac{1}{24}$	$1\frac{1}{15}$	$1\frac{1}{12}$	$1\frac{1}{8}$	$1\frac{1}{6}$	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{3}$	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{3}$	1	$1\frac{1}{3}$	2
Arcképek világos szobában	$1\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{4}$	1	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{3}{4}$	$2\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	5	7	10	14	—	—	—	—	—
Reprodukciók	$3\frac{1}{4}$	$1\frac{9}{4}$	$1\frac{1}{2}$	2	$2\frac{1}{2}$	4	5	8	10	16	20	32	40	64	80	120

„Az Amatőr Fotoalmanachja 1909“ c. zsebnaptárból, a hol a többi hónapoknak táblázatai is megvannak.

**Megvette már az 1908. évi fotoalmanachot?
Siessen! Az utolsó példányok fogytán vannak!**

Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation, Berlin S. O. 36.

RODINAL

magastöménységű fejlesztőoldat, amelyet használathoz a megvilágítás és a lemez faj szerint 15—40 rész vízvezetéki vagy kút vízzel hígítunk.

Használatban rendkívül kényelmes. Az összes lemez- és filmfajokhoz, valamint diapozitívokhoz és brom-ezüstpapírokhoz kiválóan alkalmas. Gyorsan, fátyolmentesen és erőteljesen dolgozik és az összes fokozatokat kitűnően ábrázolja.

Különösen ajánlható pillanatfőlvételek fejlesztéséhez. — Tetszés szerint ellentétűs vagy lágy képeket kaphatunk vele. Hőmérsékleti-különbözetek hatása észrevehetően. Tartóssága kitűnő.

Eredeti üvegekben:	à	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$
	kor.	1.20	2.—	3.60	6.—

Uj, önkéntes vélemény.

Egyik régi szekrényem rendezésénél a csatolva küldött, rég fölbontott üveg Rodinal-fejlesztőt találtam. Minthogy tartalma teljesen tiszta volt, a fejlesztő tartósságát pedig sokszor kétségbe vonták, rögtön föl is használtam két lemez és több lap brom-ezüstpapír fejlesztéséhez, mikor is a legjobb eredményeket értem el. Erről Önök a csatoltn küldött maradókkal maguk is meggyőződhetnek. A Rodinal-oldatot még gimnázistakoromban vettem, 1899 vagy 1900-ban, itt Münsterben, Gillen kereskedőnél. A reá nyomtatott számból Önök talán pontosabban is megállapíthatják az időt. Nagy örömmre szolgál, hogy e módon a Rodinal tartósságának egy újabb bizonyítékával szolgálhatok és vagyok kiváló tisztelettel

F. C. Darup, cand. pharm.

Münster i. 18. Grevenstrasse 51.

- „Agfa“-Metol-Hydrochinon-
- „Agfa“-Metol-
- „Agfa“-Glycin-
- „Agfa“-Eikonogen-
- „Agfa“-Hydrochinon-
- „Agfa“-Pyrogallol-

oldatok
oldatok

Eredeti üvegekben	à	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$
	korona	—70	130	2.—
	korona	—65	115	1.65

Tartósságuk kitűnő.

Kaphatók a foto-üzletekben.

Ernemann Kino

kitüntetve az

első államdíjjal!

Az első valóban használható mozgófényképezőgép
(kinematograf), **amatőrök** részére!

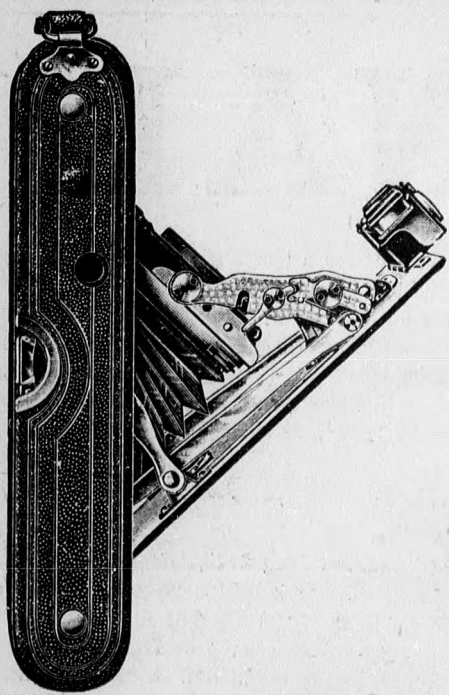
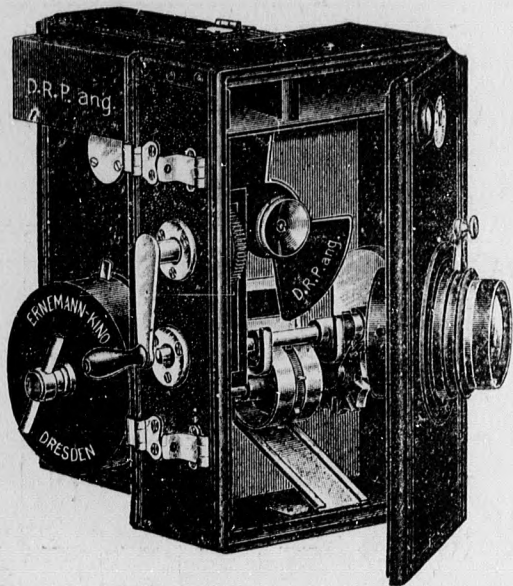
Megoldott probléma!

Mindenki mozgófényképezhet!

Kérjen speciális árjegyzéket ingyen és bérmentve!

Heinrich Ernemann A.-G. Dresden 179.

Gyári raktár Wien-ben.

≡ Téli sporthoz ≡

az egyedül alkalmas kamara a

= HÜTTIG „CUPIDÓ“-ja =

lemez és csomagfilmre,

HÜTTIG „Llyoyd-Cupido“-ja

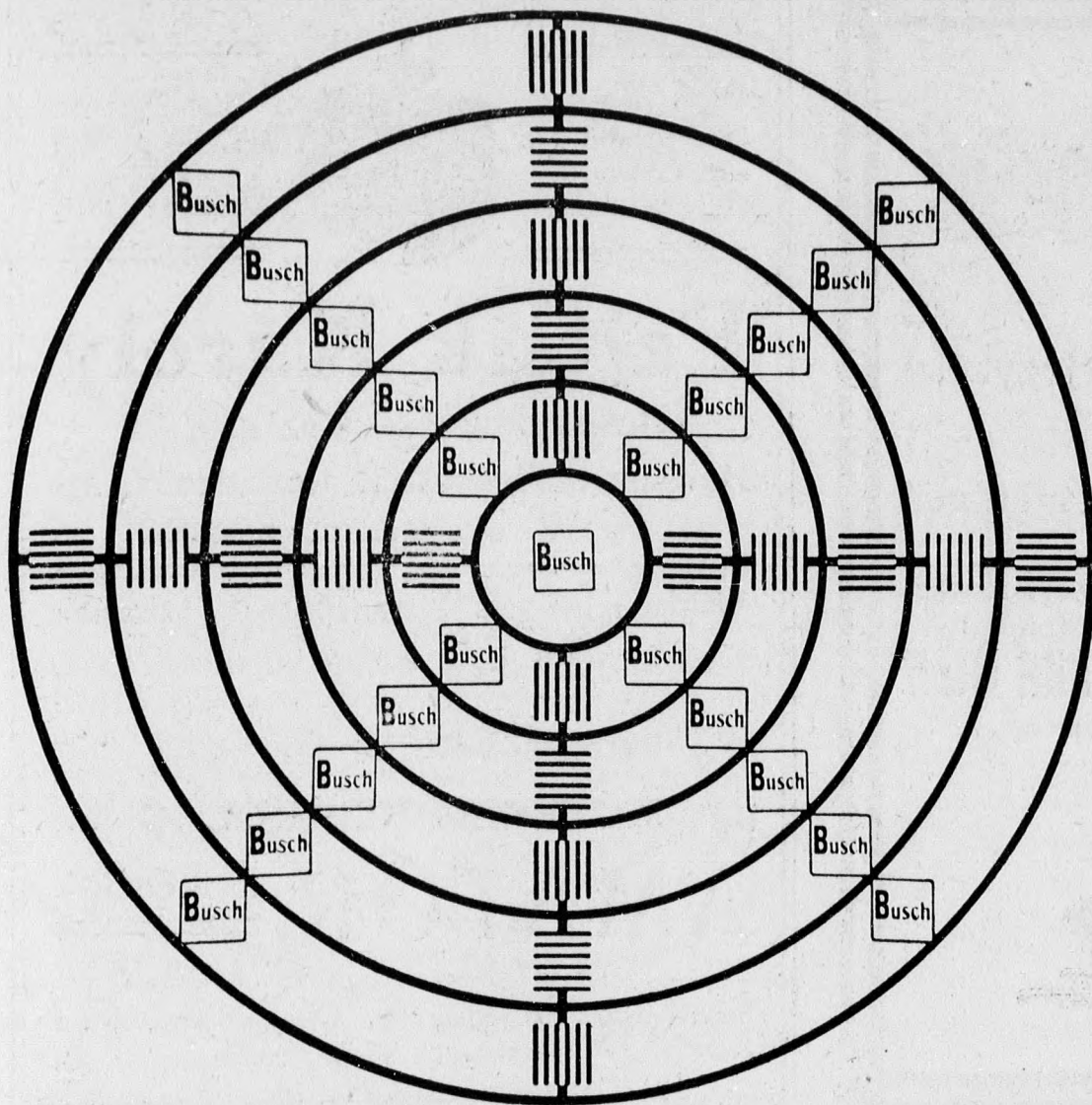
tekeresfilmekre s lemezekre.

➔ Egy ujjnyomás és a kamara felvételre kész! ➔

254. sz.
árjegyzék
díjtalan.

Hüttig A.-G., Dresden

Fiók: WIEN IX. Berggasse 4.

Az új Busch F:7. Bis-Telar távobjektív.

A rövid gyutávu objektívek nagyobb mérvű elterjedése az első anasztigmátok forgalombahozatalának idejére vezethető vissza. Az anasztigmátokhoz lehetett először alkalmazni a kis terjedelmű kézi kamarákat. Tagadhatatlan, hogy kényelem szempontjából a kisebb terfogatu vagyis a rövid gyutávu objektívekkel ellátott készülékek használata előnyös, a művészi, esztétikai törekvések érvényesülése óta kitűnt, hogy a hosszú gyutávolságu objektívek perspektívája összehasonlíthatatlanul tökéletesebb amazokénál. A szakirodalom jelesei is egyre ezt hangsztatják, és a komoly amatőrök nagy része pedig már beszerzett magának ily hosszú gyutávu objektívet.

A kis terjedelmű kézikamarától azonban senki sem vált meg szívesen. A gyárosok tehát olyan szerkezetű objektívet igyekeztek előállítani, amely amellet hogy a kis terfogatu kézi-készülékekre alkalmazható, mégis hosszú gyutávolsággal bír.

Ismeretes, hogy a Busch Bis-Telar, midőn 1905-ben forgalomba

A. LUMIÈRE et ses FILS

Lyon - Monplaisir (Franciaország)

A legrégebbi foto-lemezpapir és vegyszer-gyár
Legmagasabb kitüntetések számos kiállításon.

Természethű színes felvételeket
készíthet minden amatőr

Autochrom - lemezekkel

(Feljegyzési könyv kívánatra ingyen).
(Hivatkozzék „Az Amatőr“-re!)

ÚJ! lemez ÚJ!

„Ibolyakék czimke“

Utólérhetetlen érzékenységu.

Az összes eddigi Emulziókat messze felülmuló.

ÁLTALÁNOS RECIPEKÖNYV

== német, francia, angol vagy spanyol nyelven. ==
E lapra való hivatkozás esetén ingyen!

Főraktár Magyarország-Ausztria részére:

BERNH. WACHTL, WIEN

VII/2, Kirchberggasse 37.

ÚJ! DIAMANT ÚJ! VAN BOSCH-MATT!

Vörös gyorsan másoló legnagyobb brilláncia.

Cink és gyorsan színez lágy negativeknél.

Diamant van Bosch-Matt I. egyszerű vastagság. Nincsenek bronz árnyékok.

Diamant van Bosch-Matt III. kétszeres vastagság. Nincsenek fekete foltok.

Diamant van Bosch-grobkorn (durva szemcsészetű) chamois színek és fehér.

Diamant van Bosch-Feinkorn (finom szemcsészetű) chamois és fehér.

Diamant van Bosch-Negro, egyedül a platin-fürdőben aranyfürdő nélkül színezhető.

Minták mindenkor ingyen és bérmentve!

Ügyeljünk a védjegyre és a gyártás helységnevére.

Fabrik fotogr. Papiere

E. van BOSCH

G. m. b. H.

STRASSBURG Els.

Sürgöncim: BOSCHMATT.

Gyári raktár és vezérképviselő Magyarországon Ausztria és a Balkán államok részére

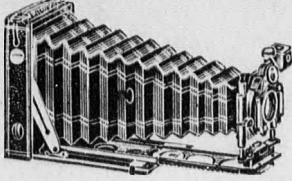
Commandit Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

WIEN IX/I. Schulz-Strassnitzkigasse 12. Telephon 15872.

„Rietzschei-Linear“

„Rietzschei-Clack“

„Rietzschei-Tip“

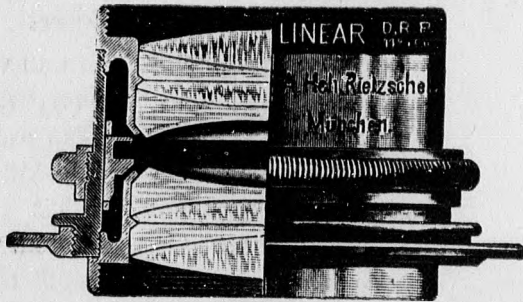

:: Rietzschei ::
legujabb, 51. számú árjegyzéke
:: megjelent ::
kivánatra ingyen és bérmentve!

Képviselő Magyarországon-
Ausztria részére:

GEORG JAHN WIEN

Sechsschimmelgasse 7.

József főherceg
Ő cs. és kir. Fensége kamarai udvari szállítója.

Legrégibb és legnagyobb üzlet e
szakban
Alapítva: 1878.

Pejtsík Károly

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE

Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Városház-utca 1. (Standard palota.)

Ajánlja minden a fényképezési szakmába vágó készülékeit és cikkeit jutányos árban.

IV., Városház-utca 3—5. szám alatt

▲▲ MŰTEREM KIZÁRÓLAG ▲▲

AMATŐR CÉLOKRA

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék kivánatra a legnagyobb készséggel. ▲▲

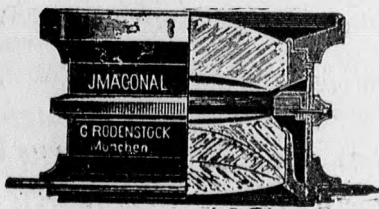
OPTISCHE ANSTALT **C. RODENSTOCK** ♦ MÜNCHEN ♦ ISARTALSTR. 41

EURYGONAL F : 3,8

Kettős anasztigmát

IMAGONAL F : 6

Univerzális anasztigmát

PANTOGONAL F : 18

Széleslátású anasztigmát

HELIGONAL F : 5,2

Kettős anasztigmát

Áplanátok ✕ Arckép- és tele-objektívek ✕ Kézi kamarák

46. SZÁMU ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Vezérképviselő Magyarországon-Ausztria részére:

Maximilian Weiss

WIEN III/2
UNTERE DONAUSTR. 23.

került, az egyetlen hosszú gyutávolságu objektív volt, amelyhez nem kellett hosszú kihuzatu készülék. Ezen felül megvolt az az előnye is, hogy fényerejét az objektív negatív eleme nem csökkentette. Ebben a tekintetben a Busch-Bis-Telar máig is páratlanul áll.

Ez objektív már nagy haladást képviselt ugyan, de bizonyos esetekre való tekintettel még ennél is nagyobb fényerejű teleobjektív megszerkesztése is kívánatosnak bizonyult. Így pl. a nagyobb távolságból való személyfelvételeknél, valamint a szabadban élő állatoknak fényképezésénél. E szempont indította a Busch céget arra, hogy az említettnél is nagyobb fényerővel bíró Bis-Telar-objektíveket készítsen: F:7. relativ nyílással. Ez az új Bis-Telar tehát majdnem kétszerte meghaladja fényerő dolgában az eddigit és a megejtett számítások kimutatták, hogy az objektív élesség-korrektiója még ennél nagyobb nyílásviszonnyal bíró teleobjektívek készítését is lehetővé teszi. A Busch cég azonban jónak látta megmaradni e méretnél, mert az ennél is nagyobb fényerejű objektív föltétlenül nagyobb átmérőjű lencsákat igényel, ami azután a kézi kamarához való alkalmazhatóságot föltöbbé kérdéssé tenné, nem is szólva az áremelkedéséről.

Az új Bis-Telar, a hagyományos formától eltérően a lehető legkisebb térfogatu, úgy hogy aránylag kicsiny csavargyűrűt igényel.

Az új „Bis-Telar“ élességrajzát legjobban látjuk a túloldali vizsgálati tábláról készült felvételtől, melynél az F:7 teljes nyílás nyert alkalmazást. E fényerő a rendes közepes világítás mellett is elegendő ahhoz, hogy még gyors pillanat-felvételeket is eszközölhessünk.

□

□

□

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

A negatív kép megjelenések kezdete a különféle előidézőkben. *) Helyesen megvilágított lemez, rendes összeállítású előidézőben:

A negatív kép megjelenésének kezdete:

metol	10—12 másodperc,
rodinal	12—15 „
amidol	20—25 „
eikonogén	20—25 „
glycin	1½—2 perc.

Az előidőzés tartama:

metol-nál	4—5 perc,
rodinal-nál	4—5 „
amidol-nál	4—5 „
eikonogén-nél	4—5 „
glycin-nél	9—10 „ Sz. Gy.

Vasoxalát fejlesztő brómezüstpapirokhoz. (Eastman szerint.)

I. oldat	1000 kcm. deszt. viz,	
	230 gr. kaliumoxalat.	
II. „	100 kcm. deszt. viz,	
	40 gr. bromkáli.	
III. „	100 gr. deszt. viz,	
	30 „ vasvitriol,	
	6—10 csepp angol kénsav.	

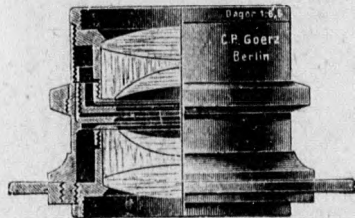
A három oldatot használat előtt a következő arányban keverjük:

I. oldat	120 kcm.
II. „	20 „
III. „	1 „

Igen célszerű a papírt előhívás előtt néhány percig vízbe áztatni.

*) „Az Amatőr Fotoalbumachja 1909“ c. zsebnaptárból.

Goerz-Kettős-Anasztigmatok

„Dagor“

(III. sorozat) 1:6, 8

Megbízható univerzális objektív leggyorsabb pillanat, arckép, csoport, tájkép, épület, entériör- és reprodukció-felvételekhez.

„Celor“

(Ib sorozat) 1:4, 5 — 5, 5

A leggyorsabb pillanattelvételekhez; jó pillanattelvételek a legkedvezőtlenebb idő mellett is, háromszin eljárás (természetes színekben,) felvételekhez stb.

„Syntor“

(Id sorozat) 1:6, 8

Mérsékelt árú, olcsó objektív, viszonylagos nagy és sokféle használati képességgel.

„Alethar“

(V. sorozat) 1:11

Különleges objektív háromszinnyomásu, felvételekhez és autotypiákhoz.

„Hypergon“

(X. sorozat) 1:22

Nagy játszögü (Weitwinkel) objektív. Látszöge körülbelül 35°.

Goerz=tele-objektívek kézi és kihuzatos kamarákhoz. Prizmák, küvetták, sárga-üvegek, beállító lupák.

Goerz-Anschütz-klapp-kamara „Ango“ elsőrangú gyártmány, idő, labda és pillanattelvételekre (egészen 1/1000 mm.-ig.) — Kívülről szabályozható, zárva felhuzható redőnyzár. —

Szállítási feltételekkel
vizontelárusítóknak
kivánatra szívesen
szolgálunk.

OPTISCHE
ANSTALT

C. P. GOERZ AKTIEN-
GESELLSCH

BERLIN - FRIEDENAU 19.

LONDON PARIS NEW-YORK CHICAGO

Árjegyzék e lap
hirdetésére való hivat-
kozás esetén ingyen
és bérmentve.

Pyrogallus fejlesztő. (Kranseder szerint)

- I. oldat 250 kcm. dest. viz,
 50 gr. natriumsulfit,
 7 „ pyrogallol,
 5–10 csepp angol kénsav (1 : 10).

- II. „ 250 kcm. dest. viz,
 25 gr. natriumcarbonat.

Használatra egyenlő mennyiséget öntünk össze mindkét oldatból. Ha színérzékeny lemezeket dolgozunk ki, akkor az előhívóhoz 100 kcm.-ként 5 csepp 10%-os bromkalium-oldatot adunk.

A különböző alkáliák redukáló képessége. 1000 gr. maró nátron helyettesítésére kell:

- 1400 gr. marókáli,
 2650 „ száraz szénsavas nátron,
 3450 „ „ „ káli,
 4350 „ jegeces szénsavas káli,
 7150 „ „ „ nátron,
 7250 „ szénsavas ammoniak.

Erősítő fürdő chlórözüst papírok számára.

- 100 rész viz,
 5 gr. aluminium acetát,
 1 „ quiallaja saponária.

Fürösztési idő 5–10 perc, utána 4–5-ször váltott vízben 1 órai mosás.

Tekercsfilmek álló előhívása. A tekercsfilmek álló előhívására igen alkalmas a következő mód. Csavarjuk fel a filmszalagot csigavonalban egy paraffinnal itatott fahengerre és két végén rajzszögekkel erősítsük meg. A fahengert egy horganyedényben olvasztott paraffinba kell tenni, s meleg helyen pld. kályhán néhány napig állni hagyni. A hengert

ezután kivesszük a a paraffinból, erősen ledörzsöljük, az edényből pedig az odatapadt paraffint forró vízzel eltávolítjuk. Ez a henger egy fedéllel lezárható, ugyancsak hengeralakú üres horganydobozba jön, amelynek átmérője mintegy 2 cm-rel nagyobb mint a fahengeré; ebben van az előhívó. A hengert a doboz alján és fedelén alkalmazott csapok tartják, hogy el ne dőljön. Ha már a képek felülnezetben teljes fedettséget mutatnak, — mivel átnézettel lehetetlen a filmszalagot ellenőrizni — a filmszalagot levesszük és az előhívást a szokott módon folytatjuk.

Diapositívek kékre színezése. A rögzített diapositívlemez alaposan kimossuk és egy olyan keverékbe tesszük, amely egyenlő mennyiséget tartalmaz a következő két oldatból:

- I. oldat 125 kcm. dest. viz,
 2 gr. vörös vérlugsó.

(A vörös vérlugsót ajánlatos sötétben tartani.)

- II. oldat 125 kcm. dest. viz,
 2 gr. vaschlorid,
 1/2 „ ammoniumoxalat.

A színezés igen gyorsan megy végbe. Utána alaposan kimossuk a lemezt.

Kallitypia. Jóminőségű Whatmann papírt a következő fényérző anyaggal vonunk be: 100 kcm. viz, + 10 gr. ferri-kaliumcitrát, + 5 gr. közönbös oxálsavas káli. Száradás után addig másolandó, míg a kép gyengén elő nem tűnik. Fejlesztő fürdője: 250 kcm. viz, + 25 kcm. káliumoxalát, + 45 gr. ezüstnitrát, + annyi ammoniak hogy a kiváló csapadék föloldódjon. A kép színe fehér alapon fekete. A káliumoxalát kettős mennyisége mellett kék színt kapunk.

250 kcm. viz, + 18 kcm. bórax, + 45 gr. ezüstnitrát oldata *szépiá* színt ad.

WORNITZER LIPÓT

☐ fényképész, a „Photo-Club magyar amatőr- ☐
 fényképezők országos egyesületé”-nek assistense.

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 17. V. em. (lift)

Mérsékelt díj mellett, alapos szakszerű OKTATÁST AD AMATŐRÖKNEK a fényképezés bármely ágában és összes művészies eljárásaiban; továbbá jutányos árak és a legmondosabb kivitel mellett

Elvállal mindennemű ☛ fényképezési munkát ☛ amatőrök részére

u. m. lemezek és filmek előhívását, negatívak javítását és retusmunkákat. ☐ Másolatok készítését bármily eljárás szerint, bármily kívánt kivitelben. ☐ Nagyításokat. ☐ Művészies platin, pigment és gummi-nyomatok készítését. Vetítő- és stereoskop-képek készítését.

ZEISS

ANASZTIGMÁTOK

„TESSAR“

1: 3.5

Arcképekhez

1: 4.5

Lumière színes felvételekhez

1: 6.3

Pillanat- és tájfelvételekhez.

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a foto-üzletekben, valamint

WIEN, IX/3
Ferstelgasse 1.
(Ecke Maximilianplatz)

CARL ZEISS
— JENA —

Berlin,
Frankfurt a M.
Hamburg, London,
St. Petersburg.

Tessék „P 32“ sz. ismertetést kérni. = !! Ingyen és bérmentve !!

A téli hónapokra!

Bromezüst-papírok a Junk-féle eljárás szerint négy válfajban készülnek és pedig „M matt“, „R matt“, durva, nagyításokhoz, „P matt“, sima, platinszerű kontakt-nyomatokhoz, a legkedveltebb amatőr-papíros, „G fényes“, kontaktnyomatokhoz.

Gázfénypapírok másolatok és tömegpéldányok gyors elkészítéséhez; bármely műfénynél, valamint lefokozott nappali világításnál feldolgozható.

Negatív-papír, új, igen finom papír-negatívek előállításához; kapható tekercsekben és vágott méretekben.

Christensen-mattpapír a legismertebb, legrégebb és legjobb fénytelen-papíros.

Albumat-papír (szó-védjegy); új, előkelően ható, fénytelen albumin-papíros, a legelsőrangú szakemberek, szaktekintélyek és amatőrök elismerő-levelei tanúsága szerint. Művészi képhatás, műfelett könnyű, biztos és hibamentes kezelés, sokhónapi eltarthatóság. — Mintacsomag — „Az Amatőr“-re való hivatkozás esetén, — az összes fajtából összeválogatva I márkáért bérmentve! — 11 válfajban kapható.

Vereinigte Fabriken fotogr. Papiere, Dresden-A.

Vezérképviselőt és nagybani raktár Magyarország-Ausztria részére:

Commanditgesellschaft RUDOLF WOLLNER & Co.

Photographische Industrie

Wien, XVIII/1., Czermakgasse 3.

„Az Amatőr“ 1000 koronás díjpályázatát 3000 koronára emeltük fel.

„Az Amatőr“ díjai K 1000.— értékben

A mi ezer koronás díjainkon kívül következő külföldi cégek ajánlottak fel díjakat:	
A Rathenower Optische Industrie-Anstalt vorm. Emil Busch gyár egy 6 $\frac{1}{2}$ ×9 cm.-es <i>Busch</i> „Roia“ tükröréflex-kamarát, <i>Busch</i> „Omnar“ F: 5,5 II. sorozatu anasztigmáttal felszerelve	K 210.— értékben
Dr. Staebble & Co. G. m. b. H. müncheni fotooptikai gyár egy 9×12 cm. „Choroplast“ 1:3, 9 F=180 mm. sport- és csoport-anasztigmátot	K 200.— értékben
C. P. Goerz Aktien-Gesellschaft berlin-friedenauai gyár egy „Goerz-Dagor“ III. sorozat 2. sz. 13×18 cm.-es kettős anasztigmátot (Gyútávól: 180 mm.)	K 180.— értékben
C. Reichert wieni optikai gyár egy 13×18 cm.-es „Neu-Combinar“ F: 6,8 kettős anasztigmátot (Gyútávól 180 mm.)	K 150.— értékben
A. Hch. Rietzschel G. m. b. H. müncheni optikai gyár egy 9×12 cm.-es kamarát <i>Rietzschel</i> anasztigmáttal felszerelve	K 140.— értékben
„Lumen“ G. m. b. H. dresdeni gyár egy „Lumen“ nappali előhívó-készülékét 9×12 vagy 13×18 cm.-es lemezekhez 1 berakó kazettával és egy (lezárható) fixáló csészével (a díjnyertes választása szerint)	K 110.— értékben
Nettel Camerawerk G. m. b. H. vorm. Süddeutsches Camerawerk sontheim-heilbronnai fotokamara-gyár egy 6×9 cm.-es „Kibitz“-kamarát jóminőségű aplanáttal és 3 drb. egyes, fém-kazettával felszerelten	K 108.— értékben
G. Rodenstock Optische Anstalt, müncheni optikai gyár egy 13×18 cm.-es Rodenstock táv-(tele)-objektivet	K 80.— értékben
Societé des Etablissement Gaumont párisi (57, Rue St. Roch) fotokamara és felszerelési cikkek gyára egy 4 $\frac{1}{2}$ ×6 cm.-es „Block-Notes“-zsebkamarát F: 7, 2 Darlot Rectilinear-objektívvel és 6 nikkal kazettával (tokban)	K 95.— értékben
Heinrich Ernemann A.-G. dresdeni fotokamara- és optikai gyár egy 9×12 cm.-es Ernemann „Heag XII“ kamarát objektívvel	K 91.— értékben
Neue Photographische Gesellschaft Actiengesellschaft steglitz 17 berlini fotokémiai gyár három műlapalbumot és N. P. G. fotocikkeket a díjnyertes választása szerint; bővebb ismertetést l. a szövegben. Három díj összesen	K 84.— értékben
Fabrik photographischer Apparate auf Actien vorm. R. Hüttig & Sohn dresdeni fényképezési kamara-gyár (Fiók: Wien, IX/1. Berggasse 4.) egy „Corrida“ lapos kézikamarát 9×12 cm. lemezzel „Lloyd“-aplanát F: 8-al és 3 drb. egyes (million) kazettával felszerelve	K 63.— értékben
Kodak Ges. m. b. H. wieni gyári képviselője egy 9×12 cm.-es „Premofilm-pack“ kamarát (kezdők díja)	K 60.— értékben
E. van Bosch G. m. b. H. strassburgi fotopapirgyár 48 iv Van Bosch-féle művészi kimásoló papírost (Több kisebb díjra felosztva)	K 60.— értékben
Trapp & Münch G. m. b. H. friedbergi foto-papirgyár 50 koronát aranyban (kézpénzdíj)	K 50.— értékben
Ferdinand Hrdliczka wieni fotokémiai gyár egy „amatőr villanó-készülék“ III. sz. modell teljes felszereléssel (25 gr. magnesium-por, 1 tucat 9×12 cm.-es Rembrandt villanó-lemezt és 1 doboz gyutacsot)	K 45.— értékben
Gustav Schaeuffellen'sche Papierfabrik (Photogr. Abteilung) heilbronnai (Württemberg) fotopapirgyár „Pala“-papirokat és levelező-lapokat (a díjnyertes választása szerint)	K 40.— értékben
Langer & Co. wieni gyár egy Kosel-féle gumminyomás-szekrényt (teljes felszereléssel)	K 30.— értékben
Richard Jahr dresdeni lemezgyár „Sigurd“ lemezeket (a díjnyerő tetszése szerinti méretekből)	K 30.— értékben
Gustav Heyde dresdeni gyár egy <i>Heyde</i> Aktino-Photometert III. sz. (legújabb modell)	K 22.— értékben
A. Lumière et ses Fils, Societé Anonyme lyon-monplaisiri fotokémiai gyár egy-egy művészi ezüst- és bronz-plakettet	két plaket
Több cég, közte az alakuló Első Magyar Fotoipari r. t. lemezgyára díjai:	K 152.— értékben
	K 3000.— összérték

Résztvehet minden magyar amatőr, aki „Az Amatőr“
16 koronás évi előfizetési díját lefizette.

IRODALOM.

Külföldi folyóirat „Az Amatőr Fotoalmanachja“ 1908. évi kötetéről. A „Wiener Mitteilungen“ ez évi 186. számában a következő ismertetést közli:

„Első ízben fekszik előttünk a fenti című magyar fényképezési almanach, a mely felette izléses kivitelében kis album-alakban a naptár és feljegyzési lajstromon kívül egész sereg eredeti szakcikket közöl magyar amatőrfényképezők tollából. Kiegészítik e részt a recipék és eljárások, valamint célszerű gyakorlati utmutatások részei, a melyek a legkülönbözőbb fényképezési munkálatokra vonatkoznak. Művészi felvételek — sikerült reprodukciói —, a melyek a modern fényképezés izlésének megfelelően színes alátét-papírokon vannak adjusztálva, a tetszős kis kötetnek különös díszül szolgálnak. Nem kételkedünk tehát abban, hogy e megjelenésében is egészen *ujszerű* mű a magyar fényképezőknél nagy mértékben fog elterjedni, sőt mi több Magyarország határain túl is számos hivat fog magának hódítani.“

Imé így ír ismét egy külföldi szaklap a mi kis almanachunkról, a mely valóban máris kedvence a magyar fotovilágnak, melyet már az első kötettel is sikerült meghódítani. Mennyivel inkább válik majd ez lehetővé az *egészen új tartalmu*, képekben és tartalomban egyaránt — még az 1908. évinél is — sokkal gazdagabb 1909. évi almanachchal. E most készülő második kötet nemhogy feleslegessé teszi, hanem egyenesen kívánatossa teszi a — *bizony már teljesen fogytán levő* — 1908. évi fotoalmanach beszerzését is.

Lechner leszakítható foto-naptára 1909. évre. „Photo-

graphischer Abreiss-Kalender 1909“. Kiadja R. Lechner, (Wilh. Müller) Wien. Ára: 3 korona 30 fillér.

Ama számos fényképezési naptár között, amelyet az utóbbi hetekben küldtek be a foto-könyvkiadók, a leg-sikerültebbek egyike Lechner művészi illusztrált leszakítható fali foto-kalendáriuma.

Már másodszor jelenik meg e valóban érdekes mű, de az idej felülmúlja még a tavalyit is úgy tartalom, mint képek tekintetében. Igen célszerű, hogy minden hónapra külön expozíciós táblázattal van ellátva.*)

A képek szerzői közt találjuk az osztrák fotóművészek színe-javát. Ott van többek közt H. Cl. Kosel, Wundsam, Ferd. Probst, Emil-Luisada, Ritter von Schoeller.

A németek közül *Dührkoop*, *Aura Hertwig* és az osnabrücki *Lichtenberg* szerepel néhány igen hatásos és finom darabbal.

Az egész mű tehát úgy foto-technikai, mint művészet-esztétikai szempontból igen tartalmas és becses. Igen alkalmas karácsonyi vagy újévi ajándéknak: ára is aránylag csekély, mindössze 3 kor. 30 fillér.

Megrendelhető „Az Amatőr“ kiadóhivatalában.

F. I.

A lencsesziszólásról szóló cikkünket a szerzőnek — aki lapunknak vidéki munkatársa — és a *Természettudományi Társulat* szíves engedelmével a Természettudományi Társulat közlönyének 1908. évi 469. füzetéből vettük át. Ugyancsak a Természettudományi Társulat titkársága volt oly szíves az e cikkhez szükséges kliséket is rendelkezésünkre bocsátani.

*) Amit „Az Amatőr Fotoalmanachja 1909“ évi kötetében is meghonosítottunk. — A szerk.

C. REICHERT

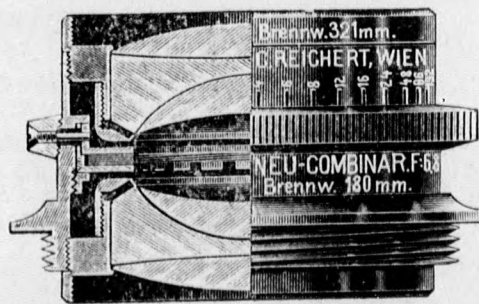
optikai és mechanikai intézete

Wien, VIII., Benno-Gasse 24-26.

Budapest, VIII., Üllői-út 12.

ajánlja az ő jóhírnevü, elsőrangú

fényképezési objektívjeit

u. m.

„Uj Kombinar“	F : 6, 8 és F : 4, 8.
„Kombinar“	F : 6, 3.
„Solar“	F : 6, 8.
„Polar“	F : 4.

Kérjen árjegyzéket és ismertetést „Az Amatőr“-re való hivatkozással. Ingyen és bérmentve!

Amatőrök részére **izléses képkereteket készít** LÉVAI M. Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

Feltétlen pontos és szolid kiszolgálás.

BUTOR MODERN és EGYSZERŰ izléses és olcsó kivitelben kapható a Modern lakberendezési vállalkozóknál Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-út sarok).

Butoralbum 50 fill. ♦ Telefon 82—27. ♦ Kérjen ingyen költségvetést.

LIPP GYULA ékszerész-, arany- és ezüstműves Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.

▲ Menyaszonyi kelengye és ajándékok. ▲ Telefon: 76—52. Alapítotott 1849.

„AZ AMATŐR” régi évfolyamai kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára 10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára 12 korona

E helyet **SCHWARZ BERTALAN** kárpitos BUDAPEST, VII., DOB-UTCA 2. (Károly-körut sarok)

Hirdetésére bérelte ki. (L. a jövő számban.)

Képkeretek SCHLOSSNIKEL FERENC KÉPKERET ÉS KERETLÉC-GYÁR Alapítotott 1889. BUDAPEST, X., Hölgly-utca 29—31. Telefon: 102—54.

Készít mindennemű aranyozó-árut, arany- és politurleceket és kereteket.

TOPOR ENDRE MŰBUTOR ASZTALOS-M. BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 30. SZÁM. TELEFON: 89—43.

Elvállal mindennemű butort régi és új stílusban. Üzletberendezések, portálok terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzása és javítások juttányosan eszközöltetnek.

RÖNTGEN- ÉS RENDES SÖTÉTKAMRÁK, LAKÁSOKBAN KÜLÖNÁLLÓAN FELSZERELVE, ELŐHÍVÓ-ASZTALOK, MOSÓKÁDAK STB. ÜGYESEN ÉS OLCSÓN KÉSZITTETNEK.

Amerikai rendszerű úri szabóság Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám. I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült Saccó-öltönyt, Felöltőt vagy Raglant 25 forint és 30 forintért csakis mérték és próba után adunk. Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olcsóbban vásároljuk. Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállítunk. Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva. Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

WESTENDORP & WEHNER LEMEZEK. Főelárusító és képviselőség Magyarország részére: Fényképezési cikkek szaküzlete. **ROGÁTSY KÁLMÁN** Budapest, VII., Rákóczi-út 10. Sip-utca sarkán.

▲ FOTO-UJDONSÁGOK. ▲

Az „Aktien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation“ cég ismét két ujdonságot hozott a piacra. Ezek egyike az „Agfa“ réz-erősítő, másika az „Agfa“-villanó lámpa. Az erősítő 50 grammos üvegekben por-alakban kerül forgalomba. Használatra 5 gramm erősítő, — amely mennyiség a tele üvegdugóval kényelmesen lemérhető — 100 kcm. vízben oldandó fel és az oldat azonnal használatra kész. Különös előnye az új erősítőnek, hogy beszerzéséhez nem kell méregengedély, hogy használata kényelmes, mert csak egy eljárást igényel és hogy továbbá nemcsak a negativekhez használható, hanem brómezüst-papirokhöz és diaposzítivék színezéséhez is alkalmas. Ára 50 gr.-ként 2 korona.

„Agfa“-villanófény-lámpa, laposra összecsuksútható nikkell-bádoggal doboz, fogantyúval. Kis térfogatánál fogva a zsebben is kényelmesen elfér. Használatra biztos, kényelmes és egyszerű, meggyújtásához egy egyszerű szerkezet segítségével meggyújtott svédgyújtó szolgál. Különböző mennyiségű „Agfa“ villanópor elégetéséhez alkalmas és tekintve olcsó — darabonként 2 korona — árát, a most közelgő téli időszakban a fényképezők ugyancsak keresett és hasznos segédeszköze lesz.

▼ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ▼

B. E. városi mérnök, Zombor. 1. Szemmel alig látható képek felvétele és reprodukálása teljesen azonos élességgel legjobban mikrofotografiai készülékkel történhetik, amelyeket a tudományos intézetek sejtek, baktériumok, növényrostozatok stb. stb. fényképezésére) nagyítás útján láthatóvá tételére használnak. Ilyen készüléket tudományos optikai intézetek, így többek között a Zeiss, Reichert és főleg az E. Leitz (Wetzlar) cégek készítenek. Azonban e készülékek igen drágák és azt hiszem az Ön céljainak a kevésbé apró és hajszálléles képek is teljesen megfelelnek, miért is azoknak készí-

Nettel

ídelális kamarája minden komoly amatőrnek és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
 .. Elegáns kivitel. ..

Szállítható az összes szokásos keretekben, valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is
 .. mint tekercs és panoráma-kamara. ..

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83
 am NECKAR.

☛ Kényelmes ☚
részletfizetésre
 minden áremelés nélkül.

Fényképező készülékek, binoklik
 és távcsövek csupán elsőrangú gyártmányok.

Kérjen
 árjegyzéket ingyen. **G. Rüdtenberg jun.**
 HANNOVER és WIEN.

Levelezések német nyelven HANNOVER-be küldendők!

téséhez következő követendő eljárást is célravezetőnek tartjuk. Egy elsőrangú objektívvel felszerelt géppel oly módon állítjuk be a felveendő tárgyat, illetve a reprodukálendő képet, hogy azt egy élesen beállítható részletekkel bíró tárgyra (mintás papirosra stb.) ragasztjuk és gépünkkel oly távolságban helyezkedünk el, hogy a felveendő tárgy megfelelően kicsinyítve kerüljön lemezünkre, illetve megelőzőleg a homályos üvegre. A nagymintás alátétre azért van szükség, hogy az éles beállítás — igen apró lévén a reprodukálendő tárgy — erre történhessék. Az így nyert negatívról másolt pozitív képből azután kivághatjuk a kis képet, amely ugyanolyan éles lesz, mint amilyenre az azt körülvevő alátétet beállítottuk. Az ily reprodukciókhoz megfelelő objektív beszerzését megelőzően szívesen szolgálunk ismét tanácssal. 2. Ha az illető kép színes, ugyanolyan színekben is reprodukálható és pedig az autochrom lemezekkel, melyeket a híres lyoni Lumière-cég gyárt. Azonban e színes pozitív-üvegekéről tudvalevőleg ez időszereint még másolatok nem készíthetők. 3. A sokszorosítás céljára szolgáló rézlemez előállítás a cinkografia, illetve fotokemigrafia körébe tartozik és a negatívról másolt pigment-képnek rézlemezre való átvitele, majd pedig savakkal való maratása képezi az alapját. Úgy ezt mint az előbbieket nehéz néhány szóban megmagyarázni, hiszen e kérdésekről köteteket irnak külföldön. Hogy hogyan készül a klisé, azt e cím alatt Fotoalbumchunk 1908 évi kötetében is olvashatja és azért feleslegesnek tartjuk, hogy az abban foglaltakat újra ismételjem. A színes képek nyomtatásához a klisének is az u. n. háromszíneljárás szerint kell készülnie és csak a három különböző klisével és megfelelő három színnel történt egymásnyomatás után áll elő a színes reprodukció. Nagy tévedésben méltóztatik tehát lenni, ha ezt oly egyszerűnek hiszi, hogy Ön házilag is képesnek gondolja előállítani. Egyébként kísérletezésnek elég érdekes is lehet az ilyesmi, azonban tökéletes reprodukciót aligha fog készíthetni vele. Ezért leghelyesebb ha képeit itt Budapesten klisiroztatja, mely esetben mi szívesen világosítjuk fel a reprodukáló céget az Ön intenciójáról is. Szívesen szolgálunk felvilágosítással máskor is szakkérdésekben.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.
Helyettes-szerkesztő: FALK RICHÁRD gyógyszerész.
Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Baross-tér 15.
Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

Gust. Schaeuffelen^{tsche} Papierfabrik
Photographische Abteilung. Heilbronn 31^a
(Württemberg.)
A legjobb
GÁZFÉNY-
papiros
AMATŐRÖK
részére!
*
7 fajta
PALA
EXTRA
KEMENY
erőtlen „flau“, „vé-
konynegativekhez.
Nincs többé sötétkamra
Nem kell vörös ténny
PALA-kézikönyv
(60 oldal szöveg)
ingyen és bérmentve

Gyári raktár: PEJTSIK KÁROLY
MAGYARORSZÁGBAN. BUDAPEST
IV., Városház-utca 1.

Azon kedvező fogadtatás, amelyben az elmúlt évben Ausztria-Magyarországban először megjelent
Uj fényképészeti leszakítható fali-naptárunk

Az új naptár több mint száz művészi fénykép sikerült és legszebb reprodukcióját közli, ezenkívül pedig tartalmaz gyakorlati közleményeket, vényeket, utasításokat az amatőrök gyakorlati használatára. A naptár egyben történeti szaknaptár és a jelentékenyebb amatőrfényképező egyesületeket magában foglaló Klubkalendárium is.

(Neuer photographischer Abreiskalender)

az 1908. évre, részesült, arra indit bennünket, hogy azt jelentékenyen kibővitve és még szebb kivitelben

az 1909-ik évre újra kiadjuk.

Minden hónapra külön kiszámított
MEGVILÁGÍTÁSI TÁBLÁZATOK

e naptárt még értékesebbé teszik.

▪ Műnyomat-papíron 18×28 cm. nagyságban még diszesebben kiállítva e naptár előreláthatólag az eddiginél is szívesebb fogadtatásra fog találni. ▪
Nélkülözhetlen tanácsadója leend a kezdőknek, úgy mint az előrehaladottaknak és pompás ajándék minden műkedvelő fényképezőnek; dísz minden fényképező otthonának. ▪

A naptár ára portómentes küldéssel Magyarország, Ausztria és Németországba 3 korona 30 fillér és a megrendelések mielőbbi beküldését kéri teljes tisztelettel

R. LECHNER (Wilh. Müller).